* H C - 0 2 6 4 - 1 7 2 0 0 - 3 *

HC-0264

B. Com. (Sem. IV) Examination
March / April - 2018
Economics : Paper-IV
Macro Economics
(New Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ B. COM. (SEM. 4)

Name of the Subject :
☛ ECONOMICS : PAPER - 4 (NEW COURSE)

☛ Subject Code No. : 0 2 6 4 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(2) પ્રશ્ન નં. 1 ફરજિયાત છે.

(3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 10

(1) પિગુનો વેતનકાપનો સિદ્ધાંત જણાવો.

(2) અનિયમિત પરિવર્તનો એટલે શું ?

(3) લેણદેણની તુલા એટલે શું ?

(4) ચલણનું અવમૂલ્યન એટલે શું ?

(5) વેપારચક્રના તબક્કાઓ જણાવો.

2 (અ) વપરાશવૃત્તિને અસર કરતાં પરીબળો સમજાવો. 7

(બ) મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા અને વ્યાજનો દર સમજાવો. 6

અથવા

2 (અ) ગુણકની મર્યાદાઓ સમજાવો. 7

(બ) વેપારચક્રની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. 6

3 (અ) લેણદેણની તુલાની પ્રતિકૂળતાનાં કારણઓ સમજાવો.

(બ) સમખરીદશક્તિના સિદ્ધાંતનું સાપેક્ષ સ્વરૂપ સમજાવો.

અથવા

3 (અ) જાહેર દેવાનાં કારણો સમજાવો.

(બ) જાહેરખર્ચના હેતુઓ સમજાવો.

4 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(1) અસરકારક માંગનો સિદ્ધાંત.

(2) સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ અને સીમાંત વપરાશવૃત્તિ.

(3) કર સંપાતને અસરકરતાં પરીબળો.

(4) જાહેર દેવાનું મહત્ત્વ

ENGLISH VERSION

Instructions :

(1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.

(2) Question No. 1 is compulsory.

(3) Figures of the right indicate full marks of the question.

1 Answer the following questions briefly.

(1) State the Pigou's wage-cut theory.

(2) What is meant by random Fluctuations ?

(3) What is balance of payment ?

(4) What is devaluation of a currency ?

(5) State the phases of a trade cycle.

2 (a) Discuss the factors affecting propensity to consume.

(b) Explain marginal efficiency of capital and rate of interest.

OR

2 (a) Explain the limitations of multiplier.

(b) Discuss the characteristics of trade cycles.

HC-7015

B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April - 2018

Economics : Paper - IV

(Macro Economics) (Old Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના : (૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ B. COM. (SEM. IV)

Name of the Subject :
☛ ECONOMICS : PAPER - IV

☛ Subject Code No. : 7 0 3 1 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦

(૧) કુલમાંગ કિંમત અને કુલ પુરવઠા કિંમત એટલે શું ?

(૨) સરેરાશ ઉપભોગવૃત્તિ અને સીમાંત ઉપભોગવૃત્તિ વચ્ચે શો તફાવત છે ?

(૩) મોસમી પરિવર્તનો એટલે શું ?

(૪) લેણદેણની તુલા એટલે શું ?

(૫) વિનિમય દર એટલે શું ?

૨ મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા, મૂડીરોકાણ અને વ્યાજના દર વચ્ચેનો સંબંધો આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૧૩

અથવા

૨ વેપારચક્રના તબક્કાઓ સવિસ્તાર સમજાવો. ૧૩

૩ સમખરીદશક્તિના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. ૧૩

અથવા

૩ (અ) જાહેર દેવાનાં કારણો સમજાવો. ૭

(બ) જાહેરખર્ચનાં હેતુઓ સમજાવો. ૬

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) પિગુનો વેતન કાપનો સિદ્ધાંત

(૨) વપરાશવૃત્તિને અસર કરતાં પરિબળો

(૩) ગુણકના બર્હિસ્ત્રાવો

(૪) જાહેર દેવાનું વર્ગીકરણ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the Instruction no. 1 of page no. 1.

(2) Question No.1 is compulsory.

(3) Figures of the right indicate full marks of the questions.

1 Answer the following questions briefly : 10

(1) What is aggregate demand price and aggregate supply price ?

(2) Distinguish between average and marginal propensity to consume ?

(3) What are seasonal fluctuations ?

(4) What is balance of payments ?

(5) What is meant by exchange rate ?

2 Explain the relationship between marginal efficiency of capital, investment and rate of interest with the help of diagram. 13

OR

2 Explain in detail, the phases of a trade cycle. 13

3 Critically discuss the purchasing power parity theory. 13

OR

3 (a) Discuss the causes of public debt. 7

(b) Explain the objective of public expenditure. 6

4 Write short notes : (any **two**) 14

(1) Pigou's wage-cut theory.

(2) Factors affecting propensity to consume

(3) Leakages of multiplier

(4) Classification of Public Debt.

* H C - 0 2 6 1 - 1 8 2 0 0 - 8 *

HC-0261

Second Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April - 2018

CC – 405 - A : Accountancy & Taxation - IV

(Compulsory Accountancy)

(New Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ S. Y. B. COM. (SEM. 4)

Name of the Subject :
☛ CC-405-A : ACCOUNTANCY & TAXATION-IV (NEW)

☛ Subject Code No. : 0 2 6 1 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(3) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

1 માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

(અ) નીચે દર્શાવેલ વિગતોને ધ્યાનમાં રાખીને રોકાયેલી મૂડી પર અંદાજી નફાનો દર જણાવો : 3

કુલ મિલકતો – રૂ. 27,50,000
કુલ દેવાં – રૂ. 18,50,000
કરવેરા બાદનો સરેરાશ ચોખ્ખો નફો – રૂ. 1,38,000.
અધિક નફાના બે વર્ષની ખરીદીના આધારે પાઘડી રૂ. 60,000 છે.

(બ) નીચે દર્શાવેલ વિગતો શ્રી ગુમરાહની મકાન-મિલકતની છે : 4

વિગત	તાજ	બેતાજ
હેતુ	સ્વ-રહેઠાણ	બેંક ઓફ બરોડા ને 11 વર્ષના ભાડા પટ્ટે આપેલ
મકાનની મૂળ ખરીદ કિંમત	રૂ. 50,00,000	રૂ. 60,00,000
બેંક ઓફ બરોડા પાસેથી 8.35%ના વ્યાજે તા.1-4-14ના રોજ લીધેલ લોન	રૂ. 30,00,000	–
મળવાપાત્ર ભાડુ	–	રૂ. 38,000 (માસિક)

શ્રી ગુમરાહે ચૂકવેલ મ્યુ. વેરા	રૂ. 20,000	રૂ. 56,000
તા. 1-4-16ના રોજ લોનની બાકી રકમ	રૂ. 25,00,000	–

આકારણી વર્ષ 2017-18 માટે તેમની મકાન-મિલકતની આવક ગણો.

(ક) શ્રી પ્રેમરતન બાટા તા. 31-10-2016ના રોજ 30 વર્ષની નોકરી પૂર્ણ કરીને નિવૃત્ત થાય છે. તેમને ગ્રેચ્યુઈટી મળતી નથી. તેમનું માસિક પેન્શન રૂ. 21,000ના લેખે તા. 1-11-2016થી ચાલુ થાય છે. પણ તેઓ તારીખ 1-2-2017ના રોજ પેન્શન ઉપરનો પોતાનો અડધો હક્ક જતો કરીને સામટુ પેન્શન મેળવવાનું નક્કી કરે છે. તેમને રૂ. 10,80,000 સામટુ પેન્શન મળે છે. શ્રી પી. બાટાની આકારણી વર્ષ 2017-18 પગારની આવકનાં મથાળા માટે કરપાત્ર પેન્શનની રકમ શોધો.. 3

2 નીચે જુમાનજી લિમિટેડનું તા. 31-3-2017ના રોજનું પાકું-સરવૈયું આપેલ છે : 14

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો		રૂ.
રૂ. 100ના ઈક્વિટી શેર	8,00,000	પાઘડી		2,00,000
10%ના પ્રેફરન્સ શેર	4,00,000	જમીન-મકાન		6,00,000
		પ્લાન્ટ-મશીનરી		4,00,000
		રોકાણો :		
નફા-નુકસાન ખાતું	2,00,000	ગૌણ કંપનીના શેર	1,00,000	
સામાન્ય અનામત	1,60,000	12% પ્રો. ફંડનાં રોકાણો	1,00,000	
9%ના ડિબેન્ચર	1,00,000	10%ના સરકારી બોન્ડ	2,00,000	4,00,000
કરવેરાની જોગવાઈ	2,00,000	સ્ટૉક		1,00,000
લેણદારો	1,00,000	દેવાદારો		2,00,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	1,00,000	રોકડ સિલક		1,00,000
		પ્રાથમિક ખર્ચા		60,000
	20,60,000			**20,60,000**

વધારાની માહિતી :

(1) ગયા વર્ષ સુધીની આવકવેરાની આકારણી પૂરી થયેલ છે અને તે અંગે કોઈ જવાબદારી નથી. ચાલુ વર્ષે નફાના 50% લેખે આવકવેરાની જોગવાઈ કરી છે.

(2) કંપનીનો કરવેરા પહેલાંનો નફો છેલ્લાં 3 વર્ષથી દર વર્ષે રૂ. 80,000 વધે છે.

(3) અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% છે.

(4) નફાની ચકાસણી દરમિયાન નીચેની માહિતી માલૂમ પડે છે :

(અ) દર વર્ષે નફામાંથી નીચે મુજબ સંચાલન ખર્ચ બાદ કરવાનો બાકી છે.

– વર્ષ 2014-15 – રૂ. 18,000

– વર્ષ 2015-16 – રૂ. 3,000

– વર્ષ 2016-17 – રૂ. 3,000

(બ) વર્ષ 2014-15 માં ભૂકંપના લીધે કંપનીને રૂ. 21,000નું નુકસાન ગયેલ હતું. જેના લીધે કંપનીએ વર્ષ 2014-15 માં તેટલો નફો ઓછો કર્યો હતો.

(ક) તા. 1-10-2015ના રોજ રૂ. 20,000ના મૂડી ખર્ચ ને, મહેસૂલી ખર્ચ ગણીને નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારી દેવામાં આવ્યો હતો. તેના ઉપર સીધી લીટીની પદ્ધતિએ 10% ઘસારો મૂળ કિંમત પર ગણવાનો છે.

(5) અધિક નફાની 4 વર્ષની ખરીદીના આધારે પાઘડીની કિંમત ગણવી.

ઇક્વિટી શેરની આંતરિક કિંમત શોધો.

અથવા

2 (અ) કયા વ્યક્તિઓ માટે માલ અને સેવા કરના કાયદા અંતર્ગત નોંધણી કરાવવું ફરજિયાત છે તેમજ GST હેઠળ રજિસ્ટ્રેશનના ફાયદા જણાવો. 7

(બ) નીચેના સંજોગોમાં માલના સંદર્ભમાં સપ્લાયનો સમય કયો ગણવો ? 7

(અ) જ્યારે રીવર્સ ચાર્જ લાગુ થતો હોય

(બ) જ્યારે માલનો જાંગડ પર માલ મોકલેલ હોય.

3 શ્રીમતી રીટા સુરતની રીલાયન્સ કં. માં મેનેજર તરીકે તા. 1-7-2011ના રોજથી રૂ. 37,500–1,500–45,000–3,000–60,000નાં ગ્રેડથી જોડાયા હતાં. વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે : 14

(1) મોંઘવારી ભથ્થું મૂળ પગારના 50% લેખે.
(50% ભાગ નિવૃત્તિનાં લાભની ગણતરી માટે પગારનો ભાગ ગણાય છે.)

(2) મેડીકલ ભથ્થું માસિક રૂ. 1,000 લેખે.

(3) શિક્ષણ ભથ્થું (બે બાળકોનાં હોસ્ટેલ ખર્ચ અને શિક્ષણ ખર્ચ માટે) રૂ. 17,600.

(4) મનોરંજન ભથ્થું રૂ. 10,000.

(5) બોનસ રૂ. 18,000.

(6) કમિશન રૂ. 12,000.

(7) તેઓ માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં રૂ. 30,000નો ફાળો આપે છે. માલિક દ્વારા વાર્ષિક રૂ. 90,000નો ફાળો આપવામાં આવે છે.

(8) માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડ પર તા. 31-3-17ના રોજ વાર્ષિક 11% લેખે રૂ. 22,000 વ્યાજ જમા થયું છે.

(9) માલિકે તેમને રહેઠાણ માટે જે ફ્લેટ આપેલ છે, તેનું કંપનીએ ચૂકવેલ માસિક ભાડું રૂ. 12,000 છે. માલિકે આ ફ્લેટની સજાવટ અંગે રૂ. 3,00,000 ખર્ચેલ છે. આ સવલત અંગે તેમના પગારમાંથી રૂ. 30,000ની કપાત થયેલ છે.

(10) માલિક તરફથી 1.4 લિટરની એન્જિનની ક્યુબિક કેપિસિટીવાળી મોટર બંને હેતુઓ માટે ઉપયોગ કરવા માટે મળેલ છે, જેનો બધો નિભાવ ખર્ચ કર્મચારી પોતે ભોગવે છે.

(11) શ્રીમતી રીટાએ ક્રેડિટ કાર્ડ પર રૂ. 30,000ની ખરીદી કરી હતી. જેની ચુકવણી કંપનીએ કરી હતી. આ ઉપરાંત આ ક્રેડિટ કાર્ડની વાર્ષિક ફી રૂ. 1,500 પણ કંપનીએ ભરી આપી હતી.

(12) તેમનાં રહેઠાણનાં સ્થળે વપરાતા ટેલિફોનના કંપનીએ ચૂકવેલ બિલો રૂ. 15,000ના છે.

(13) માથેરાનમાં મફત હોલીડે હોમની સગવડ અંગે કંપનીએ ભોગવેલ ખર્ચ રૂ. 50,000.

(14) કાર્મચારીએ ચૂકવેલ વ્યવસાય વેરો રૂ. 2,400.

આકારણી વર્ષ 2017-18 માટે શ્રીમતી રીટાના કરપાત્ર પગારની ગણતરી કરો.

અથવા

3 શ્રી ઠાકોરભાઈ પાસે પાંચ મકાનો છે. નીચેની વિગત પરથી આકારણી વર્ષ 2017-18 માટે મકાન-મિલકતની કરપાત્ર રકમ શોધો : 14

વિગત	આરામ	વિશ્રામ	નિરાંત	વિસામો	છાંયડો
હેતુ	સ્વ-રહેઠાણ	અંગત ધંધા માટે	ધંધા માટે ભાડે આપેલ	રહેઠાણ માટે ભાડે આપેલ	રહેઠાણ માટે ભાડે આપેલ
મ્યુનિસિપલ આકારણી (વાર્ષિક)	6,30,000	7,00,000	6,12,000	12,00,000	7,50,000
વાજબી ભાડું (વાર્ષિક)	6,80,000	6,50,000	6,06,000	14,40,000	10,00,000
સ્ટાન્ડર્ડ રેન્ટ (વાર્ષિક)	6,50,000	6,00,000	6,24,000	13,20,000	11,00,000
મળવાપાત્ર ભાડું (વાર્ષિક)	–	–	8,40,000	12,00,000	14,40,000
સ્થાનિક વેરા	1,50,000	1,00,000	25,000	5%	10% (બાકી)
ખાલી રહ્યાનો સમય	–	–	1/2 માસ	1 માસ	–
વસૂલ નહિ થઈ શકે તેવું ભાડું	–	–	70,000	3,00,000	–
ઉછીની લોન પર વ્યાજ :					
મકાન બાંધકામ માટે	1,50,000	50,000	1,11,000	–	30,000
મકાન મરામત માટે	–	–	–	50,000	–
મ્યુનિસિપલ વેરા ચૂકવવા માટે	30,000	–	–	–	15,000
બાંધકામ સમય દરમિયાનનાં કુલ વ્યાજનો 1/5 ભાગ	10,000	–	–	15,000	10,000
બાંધકામ પૂર્ણ થયાનું વર્ષ	2009-10	–	–	2014-15	2013-14

4 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) 12

(1) ઉત્તમ ન્યાય બુદ્ધિથી આકારણી

(2) ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ ઉલટાવવી

(3) જાહેર પ્રોવિડન્ટ ફંડ

(4) શેરની વાજબી કિંમત

(5) મૂડીકરણની રીતે પાઘડીની કિંમત

(6) પોતાના રહેઠાણ માટેના મકાનનું વાર્ષિક મૂલ્ય.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Figures to the right indicate full marks of the question.
(3) Show the necessary calculation as part of answer.

1 Give the answer as per instruction :

(A) Determine expected rate of return on capital employed from the following information : 3

Total Assets – Rs. 27,50,000
Total Liabilities – Rs. 18,50,000
Average Net profit after tax – Rs. 1,38,000.
Goodwill calculated on the basis of super profit method is Rs. 60,000 and is calculated at 2 years purchase of super profit.

(B) Following are the details of Mr. Gumrah regarding his two house properties : 4

Particulars	Taj	Betaj
Purpose	Self occupied house	Let out to Bank of Baroda for 11 years
Original purchase cost of house	Rs. 50,00,000	Rs. 60,00,000
Loan borrowed from Bank of Baroda at 8.35% interest on 1st April 2014	Rs. 30,00,000	–
Rent receivable	–	Rs. 38,000 per month
Municipal Taxes paid by Mr. Gumrah	Rs. 20,000	Rs. 56,000
Principal Loan outstanding as on 1st April 2016	Rs. 25,00,000	

Compute his taxable income from House property for the Assessment Year 2017-18.

HC-7016

Second Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April – 2018

CC-405(A) : Accountancy & Taxation - IV

(Compulsory Accountancy)

(Old Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ **Second Year B. Com. (Sem. IV)**

Name of the Subject :
☛ CC-405(A) : Accountancy & Taxation - IV *(Compul. Account.) (Old)*

☛ Subject Code No. : 7 0 1 6 ☛ Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) તમારા જવાબના ભાગરૂપે જરૂરી ગણતરી દર્શાવો.

૧ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

(અ) શ્રી પુરોહિત શેટ્ટી અમદાવાદ સ્થિત સ્કોર્પિયો લિમિટેડમાં સેલ્સ મેનેજર તરીકે ફરજ બજાવે છે. નીચે દર્શાવેલ વિગત પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માટે તેમના કરપાત્ર પગારની રકમ શોધો : ૪

- વાર્ષિક મૂળ પગાર રૂ. ૮૪,૦૦૦
- વાર્ષિક મોંઘવારી ભથ્થું (નિવૃત્તિના લાભનાં હેતુ માટે પગારનો ભાગ ગણાય છે) રૂ. ૫૮,૦૦૦
- વેચાણ પર મેળવેલ કુલ કમિશન રૂ. ૩,૫૦,૦૦૦
- વાર્ષિક ઘરભાડા ભથ્થું રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ (ખરેખર ચૂકવેલ ભાડું રૂ. ૮,૦૦૦ પ્રતિ માસ)
- મુસાફરી ભથ્થું રૂ. ૧,૫૦૦ પ્રતિ માસ (આખા વર્ષમાં ખરેખર ચૂકવેલ રકમ રૂ. ૨૪,૦૦૦)
- ત્રણ બાળકો માટેનું કુલ શિક્ષણ ભથ્થું રૂ. ૧૦,૦૦૦.

(બ) શ્રી શેફ અલીખાન પોતાની મકાન-મિલકત, ફર્નિચર તેમજ અન્ય સાધનો

સાથે પ્રતિ માસ રૂ. ૨૦,૦૦૦નાં ભાડેથી આપે છે. તેમની મકાન-મિલકતની

વિગત નીચે મુજબ છે :

મ્યુનિસિપલ આકારણી (વાર્ષિક) .... રૂ. ૧,૨૮,૦૦૦

વાજબી ભાડું (વાર્ષિક) .... રૂ. ૧,૩૮,૦૦૦

પ્રમાણિત ભાડું (વાર્ષિક) .... રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦

ચૂકવેલ મ્યુનિસિપલ વેરો (વાર્ષિક) .... રૂ. ૧૦,૦૦૦

મકાન-મિલકતના આવકનાં શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર રકમ શોધો. સંયુક્ત

ભેગા ભાડાનું મકાન-મિલકત માટે કરેલું અને ફર્નિચર તેમજ અન્ય સાધનો

માટે કરેલું એવું વિભાજન શક્ય નથી.

(ક) નીચે આપેલ વિગત પરથી ચોખ્ખા નફાનાં મૂડીકરણની રીતે પાઘડી

શોધો :

કુલ મિલકતો .... રૂ. ૭,૦૦,૦૦૦

કુલ દેવાં .... રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦

૧૨% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી .... રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦

મિલકતોનાં બજાર મૂલ્યમાં રૂ. ૬૦,૦૦૦નો વધારો નોંધાયેલ છે.

અપેક્ષિત વળતરનો દર ૭%

સરેરાશ વાર્ષિક નફો રૂ. ૪૦,૦૦૦

૨ દીપ લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૧૭ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું : ૧૪

દેવાં	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
રૂ. ૧૦૦નો એક એવા		પાઘડી	૩,૦૦,૦૦૦
પૂરા ભરાયેલ		જમીન-મકાન	૧૭,૦૦,૦૦૦
ઇક્વિટી શેર	૧૫,૦૦,૦૦૦	યંત્રો	૪,૦૦,૦૦૦
રૂ. ૧૦૦નો એક એવા		૧૦%નાં રોકાણો	૫,૦૦,૦૦૦
૧૦%ના પૂરા ભરાયેલ		સ્ટોક	૨,૦૦,૦૦૦
પ્રેફરન્સ શેર	૭,૫૦,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૮૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૯,૦૦,૦૦૦	લેણીહૂંડી	૧,૮૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૧,૦૦,૦૦૦	રોકડ સિલક	૧,૪૦,૦૦૦
લેણદારો	૧,૦૦,૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૮૦,૦૦૦
દેવીહૂંડી	૩૦,૦૦૦		
ઘસારા ભંડોળ			
જમીન-મકાન	૨,૦૦,૦૦૦		
યંત્રો	૧,૦૦,૦૦૦		
	૩૬,૮૦,૦૦૦		૩૬,૮૦,૦૦૦

અધિક નફાથી બે ગણી પાઘડી શોધો :

(૧) જમીન-મકાનની ચોપડે કિંમત બજાર કિંમત કરતાં ૨૫% ઓછી છે.

(૨) યંત્રોની બજાર કિંમત ૨૦% વધુ છે.

(૩) રોકાણોમાં ૨૫% બિનધંધાકીય રોકાણો છે.

(૪) ૨૫% સ્ટોકની કિંમતમાં ૨૫% વધારો થશે.

(૫) અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૨% છે.

(૬) છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો કરવેરા પહેલાનો સરેરાશ નફો રૂ. ૮,૫૦,૦૦૦ છે. નફો દર વર્ષે રૂ. ૫૦,૦૦૦ વધે છે. કરવેરાનો દર ૫૦% છે.

(૭) ૨૦૧૪-૧૫ના વર્ષમાં આખર સ્ટૉકની કિંમત રૂ. ૫,૦૦૦ વધુ આંકવામાં આવી છે.

(૮) દર વર્ષે સંચાલન ખર્ચ પેટે રૂ. ૧૦,૦૦૦ ઉધારવાનાં છે.

(૯) ૨૦૧૬-૧૭માં કામદાર અકસ્માત વળતર પેટે રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ ચૂકવવા પાત્ર છે.

અથવા

૨ વિરાટ લિ.નું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૧૪

દેવાં	રૂ.	મિલકત	રૂ.
૭,૫૦૦ ઈક્વિટી શેર		પાઘડી	૨,૪૦,૦૦૦
દરેક રૂ. ૧૦૦નો	૭,૫૦,૦૦૦	જમીન-મકાન	૩,૦૦,૦૦૦
૧૨%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૩,૦૦,૦૦૦	યંત્રો	૫,૧૩,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૩,૦૦,૦૦૦	ફર્નિચર	૧,૬૦,૦૦૦
ચાલુ દેવાં	૬,૫૦,૦૦૦	૧૫%નાં રોકાણો	૧,૮૦,૦૦૦
		દેવાદાર	૨,૦૦,૦૦૦
		સ્ટોક	૨,૦૦,૦૦૦
		રોકડ/બૅંક	૨,૦૭,૦૦૦
	૨૦,૦૦,૦૦૦		૨૦,૦૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) જમીન-મકાનની કિંમત ૧૫% વધુ ગણવી.

(૨) યંત્રો તા. ૧-૧૦-૨૦૧૫ના રોજ ખરીદ્યાં હતાં અને તેના પર ૧૦% લેખે ઘટતી જતી બાકીની રીતે ઘસારો ગણેલ છે. યંત્રોની મૂળકિંમત કરતાં તેની બજાર કિંમત ૨૦% વધુ છે.

(૩) ફર્નિચરની કિંમત રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ અને પાઘડીની કિંમત યંત્રોની કિંમતનાં ૨૫% ગણવી.

(૪) અપેક્ષિત વળતરનો દર ૨૦% છે.

(૫) ૫૦% કરવેરા બાદ કર્યા પછીનો છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો સરેરાશ નફો રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ છે.

(૬) રોકાણોની કિંમત ચોપડે કિંમત કરતાં ૩૦% વધુ છે.

ઇક્વિટી શેરની વાજબી કિંમત શોધો.

૩ ક્રિયાની આવકની નીચે આપેલ માહિતી પરથી તેમની આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ની પગારની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો : **૧૪**

(૧) મૂળ પગારના ૫૦% મોંઘવારી ભથ્થું રૂ. ૧,૫૩,૦૦૦

(૨) બોનસ - મૂળ પગારનાં ૧૫%

(૩) મનોરંજન ભથ્થું રૂ. ૨૦,૦૦૦

(૪) ઘરઘાટીના પગાર અંગે માલિકે ચૂકવેલ રકમની રૂ. ૧૨,૦૦૦

(૫) અંગત વપરાશ માટે મફત ગેસ-વીજળીની સવલત અંગે માલિકે ચૂકવેલ ખર્ચ રૂ. ૧૧,૫૦૦.

(૬) ઑફિસ સમય દરમિયાન અંશતઃ મફત ભોજનની સગવડ (૨૫૦ દિવસ માટે ભોજનદીઠ રૂ. ૧૦૦ લેખે ખર્ચ થયો છે.) આ અંગે રૂ. ૫,૦૦૦ પગારમાંથી કાપી લેવામાં આવ્યા છે.

(૭) શિક્ષણ ભથ્થું (ત્રણ બાળકો માટે) રૂ. ૬,૦૦૦

હોસ્ટેલ ભથ્થું (ત્રણ બાળકો માટે) રૂ. ૯,૦૦૦

મેડિકલ ભથ્થું રૂ. ૧૫,૦૦૦

(૮) માન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં કંપનીનો ફાળો મૂળ પગારના ૧૫%

(૯) માન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં કર્મચારીનો ફાળો - રૂ. ૧૮,૦૦૦

(૧૦) માન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડની રકમ પર ૧૨.૫% લેખે જમા થયેલ વ્યાજ રૂ. ૨૫,૦૦૦

(૧૧) કંપની દ્વારા ૧.૮ લિટરની ક્યુબિક કેપિસીટીની મોટરકાર ઓફિસ તેમજ અંગત કામ માટે આપવામાં આવેલ છે. ડ્રાઈવરના પગાર સહિતનાં તમામ ખર્ચા માલિક દ્વારા ચૂકવાય છે.

(૧૨) ક્રિયાએ રૂ. ૨,૪૦૦ વ્યવસાય વેરો ચૂકવેલ છે.

(૧૩) કંપનીએ તેમના વતી હોટલ ક્લબનું બિલ રૂ. ૩૬,૦૦૦ ચૂકવ્યું.

(૧૪) ઓફિસ સમય દરમિયાન થયેલ ઈજાનું વળતર રૂ. ૮,૫૦૦ કંપનીએ ચૂકવ્યું.

અથવા

૩ નીચે આપેલ વિગત આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માટે શ્રી હેશટેગના ચાર મકાન-મિલકતની છે. મકાન-મિલકતની કરપાત્ર આવક શોધો :

વિગત	**જલસા**	**એન્ટિલા**	**મન્નત**	
હેતુ	રહેઠાણ માટે ભાડે આપેલ	ધંધા માટે ભાડે આપેલ	સ્વ-વપરાશ	સ્વ-[illegible]
મ્યુનિસિપલ આકારણી	રૂ. ૪,૫૦,૦૦૦	રૂ. ૭,૦૦,૦૦૦	રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦	રૂ. ૯,૫૦[illegible]
પ્રમાણિત ભાડું	રૂ. ૪,૭૫,૦૦૦	રૂ. ૬,૭૫,૦૦૦	રૂ. ૯,૫૦,૦૦૦	રૂ. ૧૦,૫૦[illegible]

વાજબી ભાડું	રૂ. ૫,૭૫,૦૦૦	રૂ. ૭,૫૦,૦૦૦	રૂ. ૧૦,૫૦,૦૦૦	રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦
ખરેખર મળવા પાત્ર ભાડું	રૂ. ૪,૯૫,૦૦૦ (ફક્ત ભાડે આપેલ સમયનું)	રૂ. ૯,૦૦,૦૦૦		–
વસૂલ નહિ આવેલ ભાડું	રૂ. ૩૦,૦૦૦	રૂ. ૪,૫૦,૦૦૦	–	–
મકાન ખાલી રહ્યાનો સમય	૧ માસ	$\frac{૧}{૨}$ માસ	–	–
શ્રી હેશટેગ દ્વારા પાછલા વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭માં ચૂકવેલ મ્યુનિસિપલ વેરા	રૂ. ૧૫,૦૦૦ (વર્ષ૨૦૧૬-૧૭)	રૂ. ૩૦,૦૦૦ (વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫) રૂ. ૪૦,૦૦૦ (વર્ષ૨૦૧૫-૧૬ માટે)	રૂ. ૫૫,૦૦૦ (વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ માટે)	રૂ. ૪૦,૦૦૦ (વર્ષ૨૦૧૬-૧૭ માટે)
ભાડુઆત દ્વારા પાછલા વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭માં ચૂકવેલ મ્યુનિસિપલ વેરા	રૂ. ૧૨,૫૦૦ (વર્ષ૨૦૧૬-૧૭ માટે)	રૂ. ૪૫,૦૦૦ (વર્ષ૨૦૧૬-૧૭ માટે)		–
ભાડું ઉઘરાવવાનો ખર્ચ	રૂ. ૭,૫૦૦	રૂ. ૬,૦૦૦	–	–
બાંધકામ પૂર્ણ થયાનું વર્ષ	૨૦૧૪-૧૫	૨૦૦૮-૦૯	૨૦૧૦-૧૧	૨૦૧૩-૧૪
કુલ મૂડીકૃત વ્યાજ	રૂ.૨,૫૦,૦૦૦	રૂ.૩,૭૫,૦૦૦	રૂ.૫,૦૦,૦૦૦	રૂ.૩,૭૫,૦૦૦
૨૦૧૬-૧૭ના પાછલા વર્ષનું વ્યાજ	રૂ. ૨૫,૦૦૦ (ચૂકવવાનું બાકી)	રૂ. ૬૨,૫૦૦ (ચૂકવી દીધેલ છે)	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ (ચૂકવી દીધેલ છે)	રૂ. ૨૬,૦૦૦ (ચુકવવાનું બાકી)

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨

(૧) પાઘડીને અસરકરતાં પરિબળો

(૨) ઉપજનાં ધોરણે શેરનું મૂલ્યાંકન

(૩) અપંગ/અશક્ત વ્યક્તિને મળતી કપાત (કલમ ૮૦-યુ)

(૪) લોનનાં વ્યાજ અંગે કપાતની જોગવાઈ

(૫) ગ્રેચ્યુઇટીની કરપાત્રતા

(૬) ખાનગી કર્મચારીને સજાવટવાળા મકાનની સવલત.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.

(2) Figures to the right indicate full marks of the question.

(3) Show necessary calculation as a part of your answer.

1 Give the answer as per instruction :

(a) Mr. Purohit Shetty is a sales manager employed by Scorpio Limited at Ahmedabad. Find Taxable Amount of salary from the following details of assessment year 2017-18. 4

- Basic Salary Rs. 84,000 per annum
- Dearness allowance (a part of salary for retirement benefits) Rs. 58,000 per annum.
- Commission on Sales Rs. 3,50,000.
- House Rent Allowance Rs. 1,20,000 per annum. (Actual rent paid is Rs. 8,000 per month)

HC-0259

Second Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April - 2018

Advance Accounting & Auditing : Paper - III

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ SECOND YEAR B. COM. (SEM. 4)

Name of the Subject :
☛ ADVANCE ACCOUNTING & AUDITING : P - 3

☛ Subject Code No. : 0 2 5 9 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

1 સૂચના મુજબ લખો : 10

(1) એક કોન્ટ્રાક્ટરના ચોપડામાંથી નીચે મુજબ માહિતી મળી છે. તે પરથી ચાલુકામ ખાતું બનાવો :

વિગત	1-1-2017 (રૂ.)	31-12-17 (રૂ.)
પ્રમાણિત કામ	1,50,000	2,50,000
બિનપ્રમાણિત કામ	50,000	80,000
કરારના સ્થળ પર :		
માલસામાન	25,000	35,000
પ્લાન્ટ-યંત્રો	50,000	45,000
અનામત નફો	30,000	60,000

(2) નીચેની માહિતી જોબ નં. 555 માટે આપવામાં આવી છે :

પ્રત્યક્ષ માલસામાન.................................. 18,000 રૂ.

પ્રત્યક્ષ મજૂરી .... 12,000 રૂ.

કારખાના ખર્ચા.............................. મજૂરીના 50% લેખે

અન્ય ખર્ચા.......................કારખાના પડતરના 50% લેખે

વેચાણકિંમત પર 20% નફો ગણવાનો છે. જોબની ટેન્ડર કિંમત જણાવો.

(3) માલવ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે નીચે મુજબ વાહનો છે :

ટ્રકની સંખ્યા	40	30	20	10
વહન ક્ષમતા (ટન માં)	10	8	6	5

દરેક ટ્રક દિવસની સરેરાશ 5 ટ્રીપ કરે છે. દરેક ટ્રીપ એક તરફનું 20 કિલોમીટરનું અંતર કાપે છે. ટ્રક તેની વહનક્ષમતાના 80% જેટલા માલનું વહન કરે છે. વાર્ષિક સરેરાશ ગણતાં 10% જેટલી ટ્રકો દરરોજ રિપેરમાં હોય છે. માલવહન મહિનાનાં બધા જ દિવસોએ થાય છે. એપ્રિલ 2017ના માસમાં કુલ ટન કિલોમીટર શોધો.

(4) એક પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલ એકમો – 2000

પ્રક્રિયાના અંતે ખરેખર ઉત્પાદન – 1850 એકમો

સામાન્ય બગાડ દાખલ કરેલ એકમોના – 10%

બગાડની એકમદીઠ ભંગારકિંમત – 14 રૂ.

પ્રક્રિયાની કુલ પડતર – 56,800 રૂ.

અસામાન્ય વધારાની પડતર નક્કી કરો.

(5) એક કંપનીની એક પેદાશ માટે એકમદીઠ પ્રમાણ માલસામાનની પડતર નીચે મુજબ ગણવામાં આવી છે.

10.50 લિટર, લિટરદીઠ 2.50 રૂ.

ખરેખર ઉત્પાદન માટે 12000 લિટરનો માલસામાન વપરાશે જેની પ્રમાણકિંમત પ્રમાણભાવ કરતાં 4% વધુ ચૂકવવામાં આવી. માલસામાન વપરાશ વિચલન અનુકૂળ 1815 થયું. માલસામાનનો કોઈ સ્ટૉક નથી. માલસામાન ભાવ વિચલન શોધો.

2 તા. 1-1-17ના રોજ ભૈરવે 12,00,000 રૂ. માં મહિલા કૉલેજ બાંધવાનો કરાર લીધો. તા. 31-12-17 સુધી નીચે મુજબ માહિતી મળે છે : **14**

માલસામાન .... 2,28,500 રૂ.

યંત્રો .... 80,000 રૂ.

સ્ટાફ ખર્ચા .... 15,000 રૂ.

મજૂરી .... 3,75,000 રૂ.

પરચૂરણ ખર્ચા .... 25,000 રૂ.

પ્રમાણિત કામના 80% લેખે 6,40,000 રૂ. રોકડા મળ્યા હતા. તા. 31-12-17ના રોજ યંત્રની કિંમત 25,000 રૂ. અને માલસામાન સ્ટૉકની કિંમત 8,000 રૂ. આંકવામાં આવી. બિનપ્રમાણિત કામની પડતર 10,000 રૂ. હતી.

25,000 રૂ. નો માલસામાન 20,000 રૂ. માં વેચી દીધો અને 7,000 રૂ. નું યંત્ર 1,500 રૂ.ના નફાથી વેચ્યું.

2017ના વર્ષનો નફો ધ્યાનમાં લેવા માટે અંદાજિત નફો શોધીને, કરારકિંમત સાથે, પ્રમાણિત કામ જેટલો નફો ધ્યાનમાં લીધો છે. અંદાજ નીચે મુજબ છે :

(1) કરાર તા. 30-6-2018ના રોજ પૂરો થશે.

(2) બીજા 20,000 રૂ. નાં નવા યંત્રો ખરીદવા પડશે. કરાર પૂરો થતાં બાકી રહેલ યંત્રોની કિંમત 7,000 રૂ. રહેશે.

3 (અ) એક કંપનીની માર્ચ માસની વિગતો નીચે મુજબ છે : 4

કુલ પ્રત્યક્ષ મજૂરી ચૂકવેલ .... 4,320 રૂ.

પ્રત્યક્ષ કામના કલાકો ....2000 કલાકો

કલાકદીઠ મજૂરી દર .... 2 રૂ.

ખરેખર ચૂકવેલ કલાકો 1800 જેમાંથી અસામાન્ય નિષ્ક્રિય કલાકો 80

નીચેનાં વિચલનો શોધો :

(1) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન

(2) મજૂરી દર વિચલન.

(બ) રેણુકા પાસે એક ટ્રાવેલ બસ છે. આ બસ મહિનાના 25 દિવસો દોડે છે. જેની વિગતો નીચે મુજબ છે : 10

(1) અમદાવાદથી સુરત - રોજની એક વળતી ટ્રીપ સાથે.

બંને શહેરો વચ્ચેનું એકબાજુનું અંતર	-	250 કિ. મીટર
મહિનાના દિવસો	-	10
ભરાયેલ જગ્યાની ક્ષમતા	-	90%

(2) અમદાવાદથી રાજકોટ - રોજની એક વળતી ટ્રીપ સાથે

બંને શહેરો વચ્ચેનું એકબાજુનું અંતર	-	200 કિ. મીટર
મહિનાના દિવસો	-	10
ભરાયેલ જગ્યાની ક્ષમતા	-	80%

(3) અમદાવાદ સ્થાનિક શહેર :

એક દિવસ દરમ્યાન અંતર	-	200 કિ. મીટર
મહિનાના દિવસો	-	5
ભરાયેલ જગ્યાની ક્ષમતા	-	100%

(4) અન્ય માહિતી :

બસની મૂળ કિંમત	40,00,000 રૂ.
ઘસારો વાર્ષિક	15%
ડ્રાઈવરનો પગાર માસિક	15,000 રૂ.
કંડક્ટરનો પગાર માસિક	10,000 રૂ.
અન્ય વહીવટી ખર્ચ માસિક	38,500 રૂ.
વીમા પ્રીમિયમ વાર્ષિક	3%
રોડ ટેક્ષ વાર્ષિક	6,000 રૂ.
સમારકામ અને નિભાવખર્ચ માસિક	1,000 રૂ.
ડીઝલનો વપરાશ પ્રતિ 4 કિલોમીટરે	1 લિટર
1 લિટર ડીઝલનો ભાવ	35 રૂ.
લુબ્રિકેન્ટ ઓઈલ	પ્રતિ 100 કિલોમીટરે 50 રૂ.

(5) બસની કુલ બેઠક ક્ષમતા 50 પેસેન્જર્સની છે.

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી :

(1) ભાડા પર $33\frac{1}{3}\%$ નફો મેળવવા માટે પેસેન્જર કિલોમીટરદીઠ પડતર શોધો.

(2) અમદાવાદ થી સુરત અને અમદાવાદ થી રાજકોટનું ભાડું ગણો.

4 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) 12

(1) સંયુક્ત પેદાશ અને આડપેદાશ

(2) પ્રમાણ પડતરનાં ફાયદા અને મર્યાદા

(3) સ્વયં ભાવવર્ધક કલમ

(4) જોબ પડતર પદ્ધતિ

(5) સેવા પડતર પદ્ધતિ

(6) મજૂરી અંગેનાં વિચલનો સમજાવો.

HC-0260

Second Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April – 2018

Advanced Accounting & Auditing : Paper - IV

(New Course)

Time : 3 Hours] [Total Marks : 70

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ Second Year B. Com. (Sem. IV)

Name of the Subject :
☛ Advanced Accounting & Auditing : Paper - IV (New Course)

☛ Subject Code No. : 0 2 6 0 ☛ Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(3) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

1 માગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

(અ) નીચેની માહિતી પરથી લિક્વિડેટરનું છેવટનું પત્રક તૈયાર કરો : 4

(1) હાથ પર રોકડ રૂ. 3,10,000

(2) અગાઉથી મળેલ હપતા રૂ. 25,000

(3) પ્રેફરન્સ શેરમૂડી રૂ. 3,00,000 (રૂ. 20,000 બાકી ડિવિડન્ડ સહિત)

(4) રૂ. 100ના એક એવા ઇક્વિટી શેર્સ (A પ્રકારના) શેરદીઠ રૂ. 75 ભરપાઈ - રૂ. 1,50,000

(5) રૂ. 50ના એક એવા ઇક્વિટી શેર્સ (B પ્રકારના) શેરદીઠ રૂ. 40 ભરપાઈ - રૂ. 2,00,000

(બ) કંપની ધારો, 2013ના શિડ્યુલ્ડ-III મુજબ પાકું સરવૈયું તૈયાર કરતી વખતે નીચેની વિગતો ક્યાં દર્શાવાય છે, તે જણાવો (મુખ્ય શીર્ષક અને પેટા શીર્ષક સાથે) 2

(1) ડિબેંચર પરત પ્રીમિયમ

(2) ટેલીફોન માટે સલામતી ડિપોઝીટ

(3) અગાઉથી મળેલા હપતા

(4) નફાનુકસાન ખાતાની ઉધાર બાકી

(ક) નીચેની માહિતી પરથી જ્યારે માલમિલકત નિકાલખાતું અને પુનર્રચના ખાતું બંને ખોલવામાં આવે ત્યારે જૂની કંપનીના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ આપો : 2

(1) ખરીદ કિંમત રૂ. 6,00,000

(2) પ્રાથમિક ખર્ચાઓ રૂ. 12,000

(3) પ્રેફ. શેર ધારકોને વધુ ચૂકવેલ રકમ રૂ. 20,000

(4) પુનર્રચના ખાતાની આખરની જમાબાકી રૂ. 20,000

(ડ) મૂડી ઘટાડાની યોજના મુજબ દરેક શેરહોલ્ડર પોતાના શેરમાંથી 70% શેર કંપનીને સોંપી દે છે. 2

પાકા સરવૈયામાં પરચૂરણ લેણદારોની બાકી રૂ. 2,50,000 હતી. આ રકમ રૂ. 1,80,000 સુધી ઘટાડવી અને બદલામાં પરત સોંપાયેલ શેર રૂ. 4નો તેવા રૂ. 1,50,000ના શેર આપવા.

મૂડી ઘટાડાની યોજના મુજબ જરૂરી આમનોંધ આપો.

2 વિવેકાનંદ લિ.ના ચોપડામાં તા. 31-3-2018ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે : 14

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક	6,65,000	લેણીહૂંડી	1,34,500
વટાવ અને વળતર	30,000	જાહેરાત ખર્ચ	15,000
આવક માલ ગાડાભાડું	57,500	કમિશન અને દલાલી	67,500
પેટન્ટ્સ	3,75,000	ધંધાકીય ખર્ચાઓ	56,000
ભાડું-વેરો-વીમો	55,000	બેંકમાં ચાલુ ખાતું	20,000
ફર્નિચર અને ફિટિંગ્સ	1,50,000	રોકડ સિલક	8,000
ખરીદી	12,32,500	ચૂકવેલ ડિબેંચર પર વ્યાજ	10,000
મજૂરી	13,68,000	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ પર વ્યાજ	91,000
ગીરો મુક્ત જમીન	12,50,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	10,000
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	7,50,000	બાકી હપતા	
એન્જીનીયરીંગ ટુલ્સ	1,50,000	(શેરદીઠ રૂ. 2 લેખે)	10,000
પાઘડી	3,75,000	ઇક્વિટી શેરમૂડી	
પરચૂરણ દેવાદારો	2,66,000	(2,00,000 શેર,	
4%ના ડિબેંચર્સ (10 વર્ષ		રૂ. 10ના એક એવા)	20,00,000
પછી પરત કરવાના)	5,00,000	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	7,57,000
પરચૂરણ લેણદારો		વેચાણ	36,17,000
(માલને લગતા)	2,40,500	મળેલ ભાડું	30,000
શેર ફેરબદલી ફી	6,500	નફા-નુકસાન ખાતું	
મકાન મરામત	46,500	(જમા બાકી)(31-3-17)	67,000
ઘાલખાધ	25,500		

વધારાની માહિતી :

(1) કંપનીની સત્તાવાર થાપણ રૂ. 10ના એક એવા 5,00,000 ઇક્વિટી શેર્સમાં વહેંચાયેલી છે.

(2) તા. 31-3-1018ના રોજ સ્ટોકની પડતર કિંમત રૂ. 7,08,000 અને બજાર કિંમત રૂ. 7,20,000 છે.

(3) ચૂકવવાની બાકી મજૂરી રૂ. 25,000 અને ચૂકવવાના બાકી ધંધાકીય ખર્ચા રૂ. 36,000 છે.

(4) ભરપાઈ મૂડી પર 12% લેખે સૂચિત ડિવિડન્ડ જાહેર કરેલ છે.

(5) પ્લાન્ટ અને યંત્રો પર 5%, એન્જીનીયરીંગ ટુલ્સ પર 20%, પેટન્ટ્સ પર 10% અને ફર્નિચર અને ફિટિંગ્સ પર 10% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરવાની છે.

(6) રૂ. 16,000ની ઘાલખાધ માંડીવાળ્યા બાદ દેવાદારો પર 10% લેખે ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો. પ્રાથમિક ખર્ચા પૂરેપૂરા માંડી વાળો.

(7) ડિબેંચરના 10% લેખે ડિબેંચર પરતનિધિ ખાતે અને નફાના 2.5% લેખે સામાન્ય અનામત ખાતે લઇ જવાના છે.

(8) આવકવેરાની જોગવાઈ નફાના 30% લેખે કરવાની છે. કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્ષનો દર 20% છે.

તૈયાર કરો :

(1) તા. 31-3-2018ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાનનું પત્રક

(2) તા. 31-3-2018ના રોજનું કંપની ધારો, 2013ના પરિશિષ્ટ-III મુજબનું પાકું સરવૈયું.

3 તા. 31-12-2017ના રોજ બેડલક લિ.નું સ્વૈચ્છિક વિસર્જન થયું. તે તારીખનું તેનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું : 14

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
6,000, 5%ના ક્યુમ્યુલેટીવ પ્રેફરન્સ શેર રૂ. 100ના એક એવા પૂરા ભરપાઈ	6,00,000	ગીરોમુક્ત મિલકતો	5,80,000
ઈક્વિટી શેરમૂડી રૂ. 10ના એક એવા પૂરા મંગાવેલા (બાદ : બાકી હપતી રૂ. 25,000)	4,75,000	પ્લાન્ટ અને મશીનરી	2,89,000
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	50,000	મોટર-વાન	57,500
5%ના ડિબેંચર્સ	1,00,000	સ્ટોક	1,86,000
ડિબેંચર પર બાકી વ્યાજ	2,500	દેવાદારો	74,000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	58,000	નફા-નુકસાન ખાતું	2,48,000

વધારાની માહિતી :

(1) પ્રેફ. શેર પર 1લી જાન્યુ. 2014થી ડિવિડન્ડ બાકી છે.

(2) કંપનીના આર્ટિકલ્સમાં પ્રેફરન્સ શેર હોલ્ડરોને શેરદીઠ રૂ. 12.50ના પ્રીમિયમ સાથેની ચૂકવણી કરવી અને જો કોઈ ડિવિડન્ડ બાકી રહે તો તેની ચૂકવણી ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોને ચૂકવતા પહેલા ચૂકવવાની છે.

(3) બેંક ઓવરડ્રાફ્ટની ગેરંટી ડિરેક્ટરો દ્વારા આપવામાં આવી હતી અને તે ગેરંટીનો અમલ થયો.

(4) લેણદારોને 10% વટાવ બાદ ચૂકવણી કરવામાં આવી હતી.

(5) ડિબેન્ચર અને તેના પરના બાકી વ્યાજની ચુકવણી તા. 31-3-2018ના રોજ કરવામાં આવી હતી.

(6) વિસર્જનખર્ચ રૂ. 3,750 થયો હતો અને લિક્વિડેટરને મિલકતોની ઉપજાવેલ રકમ પર $2\frac{1}{2}\%$ લેખે અને બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલ રકમ પર 1% લેખે મહેનતાણું મળે છે. (પસંદગીના લેણદારો સિવાય)

(7) લિક્વિડેટરને ચૂકવવાપાત્ર કુલ મહેનતાણું રૂ. 31,840 છે.

(8) લિક્વિડેટરે બાકી હપતાની રકમ મંગાવી દીધી હતી.

ઉપરની માહિતી પરથી લિક્વિડેટરનું આવક જાવકનું છેવટનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

3 વિવેકાનંદ લિ.નું 31મી માર્ચ, 2018ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : 14

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
3,00,000 ઇક્વિટી શેર્સ રૂ. 10ના એક એવા પૂરા ભરપાઈ	30,00,000	પાઘડી	5,20,000
		પેટન્ટ્સ	1,50,000
		જમીન-મકાન	20,00,000
1,60,000 8%ના પ્રેફરન્સ શેર રૂ. 10ના એક એવા પૂરા ભરપાઈ	16,00,000	પ્લાન્ટ-યંત્રો	2,20,000
		રોકાણો (બજાર કિંમત રૂ. 2,00,000)	2,20,000
6%ના ડિબેંચર્સ (જમીન-મકાનના તારણ પર)	15,00,000	પરચૂરણ દેવાદારો	17,40,000
		સ્ટોક	17,00,000

બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ		5,80,000	નફા-નુકસાન ખાતું	18,50,000
પરચૂરણ લેણદારો		12,00,000		
આવકવેરાની જોગવાઈ		2,00,000		
ઘસારા ફંડ :				
જમીન-મકાન	3,00,000			
પ્લાન્ટ-યંત્રો	20,000	3,20,000		
		84,00,000		84,00,000

ટ્રિબ્યુનલે મૂડી ઘટાડા અંગે નીચેની યોજના મંજૂર કરી :

(1) ડિબેંચર હોલ્ડરો, પોતાના ડિબેન્ચરની 50% રકમના બદલામાં રૂ. 7,00,000ની ચોપડે કિંમતના જમીન-મકાન લેવા સંમત થયા. બાકીના ડિબેંચરની રકમમાંથી વ્યાજનો દર વધારીને 9% કરવો.

(2) પાઘડી અને પેટન્ટ્સ માંડી વાળવા.

(3) દેવાદારો પર 10% લેખે ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.

(4) સ્ટોકની કુલ કિંમત પૈકી 50% સ્ટોકની કિંમત 50%થી માંડી વાળવાની છે.

(5) બાકી રહેલા જમીન-મકાનના 50%ના જમીન-મકાન રૂ. 6,00,000ની કિંમતે વેચી દીધા અને બાકી રહેલ જમીન-મકાનની કિંમત રૂ. 6,00,000 આંકવામાં આવી.

(6) રોકાણો બજાર કિંમતે વેચી દેવાશે.

(7) રૂ. 10,00,000ની કિંમતનો કરાર પેન્ડિંગ છે. આ કરાર, કરાર કિંમતના 5% દંડ ભરીને રદ કરવામાં આવશે.

(8) આવકવેરાની જવાબદારી રૂ. 3,06,000 નક્કી કરવામાં આવી.

(9) લેણદારોની રૂ. 8,00,000 અને પ્લાન્ટ અને યંત્રોની ચોપડે કિંમત રૂ. 1,00,000 ગણવી.

(10) ઉપરોક્ત યોજનાને અમલમાં મૂકવા જરૂરી રકમ ઇક્વિટી શેરમૂડી અને પ્રેફરન્સ શેરમૂડી 3 : 7ના પ્રમાણમાં ઘટાડીને મેળવવી.

જરૂરી આમનોંધ લખી મૂડી ઘટાડા પછીનું પાકું સરવૈયું (કંપની ધારા, 2013 મુજબ) તૈયાર કરો.

4 મહાવીર લિ.નું તા. 31-3-2018ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : 12

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
24,000, ઈક્વિટી શેર્સ		પાઘડી	5,000
રૂ. 10નો એક એવા	2,40,000	કાયમી મિલકતો	2,57,000
5,000, 8%ના		વેપારી-લેણાં	60,000
ક્યુમ્યુલેટિવ પ્રેફરન્સ શેર		બેંક સિલક	1,000
રૂ. 10ના એક એવા	50,000	સ્ટોક	50,000
8%ના ડિબેન્ચર્સ	1,00,000	નફા-નુકસાન ખાતું	1,25,000
ડિબેન્ચર પર ચઢેલું વ્યાજ	8,000		
વેપારી દેવાં	1,00,000		
	4,98,000		4,98,000

પુનઃરચનાની નીચે મુજબની યોજના અદાલત દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી :

(1) હનુમાન લિ. નામની નવી કંપની સ્થાપવી. જેની શેરમૂડી રૂ. 3,00,000 કે જે 30,000 ઈક્વિટી શેર, દરેક રૂ. 10ના એક શેરોમાં વહેંચાયેલી છે.

(2) નવી કંપની મહાવીર લિ.ની મિલકતો (બેંક સિલક સિવાય) અને જવાબદારીઓ નીચેની શરતોએ લઈ લેશે.

(1) જૂની કંપનીના ડિબેંચર હોલ્ડરોને એટલી જ રકમના નવી કંપનીના ડિબેંચર આપવા અને ડિબેંચર પર ચઢેલ વ્યાજના બદલામાં નવી કંપનીના એટલી જ રકમના ઈ.શેર મૂળકિંમતે આપવા.

(2) વેપારી દેવાને તેમના દરેક રૂ. 100ના બદલામાં રૂ. 16 રોકડા અને 10 ઈક્વિટી શેર મૂળકિંમતે આપવા.

(3) પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોને એટલી જ રકમના ઇક્વિટી શેર મૂળકિંમતે આપવા. ચઢેલા ડિવિડન્ડ રૂ. 12,000 માટે દરેક રૂ. 100ના બદલામાં નવી કંપનીના પાંચ ઇક્વિટી શેર મૂળકિંમતે આપવા.

(4) ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોને ધારણ કરેલ ત્રણ શેરના બદલામાં એક ઇક્વિટી શેર મૂળ કિંમતે આપવા.

(5) વિસર્જન ખર્ચ રૂ. 8,000 નવી કંપનીએ ભોગવવાનો છે.

(3) ચાલુ મિલકતો (સ્ટોક સિવાય) ચોપડે કિંમતે લેવી. સ્ટોકની કિંમત રૂ. 47,000 ગણવાની છે. પાવડી કાઢી નાંખવાની છે. ખરીદ કિંમતની બાકીની રકમ કાયમી મિલકતો માટે ગણવાની છે.

(4) નવી કંપનીના બાકીના ઈ.શેર્સ જાહેર જનતા માટે બહાર પાડવામાં આવ્યા અને જે પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયા.

હનુમાન લિ.ના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ અને પુનઃરચના પછીનું નવું પાકું સરવૈયું (કંપની ધારા, 2013 મુજબ) તૈયાર કરવાનું છે. જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

અથવા

4 ટૂંકનોંધ લખો : 12

(1) લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું અને સલામત લેણદારો

(2) મૂડી ઘટાડાની પદ્ધતિઓ

(3) આંતરિક પુનઃરચના અને બાહ્ય પુનઃરચના વચ્ચેનો તફાવત.

HC-0265

Second Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April-2018

Economics & Management of Cotton & Textile Industries : Papre - III

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination : ☛ Second Year B. Com. (Sem. IV)	
Name of the Subject : ☛ Economics & Management of Cotton & Textile Industries : Papre - 3	
☛ Subject Code No. : 0 2 6 5 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil	Student's Signature

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦

(૧) સુપરફાઇન કાપડ બનાવવા માટે કયા પ્રકારના કપાસનો ઉપયોગ થાય છે ?

(૨) શંકર - ૪ કપાસની શોધ ક્યાં થઇ હતી ?

(૩) રૂ ના આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણો એટલે શું ?

(૪) સંકરણ પદ્ધતિનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

(૫) સ્ટેલોમીટરનો ઉપયોગ ક્યારે કરવામાં આવે છે ?

૨ "તંતુ જગતમાં રૂનાં તંતુનું સ્થાન સર્વોપરી હતું, છે અને ભવિષ્યમાં પણ રહેશે જ" વિધાનની યથાર્થતા સમજાવો. ૧૩

અથવા

૨ " બ્લોરૂમ લોસ" વિશે ચર્ચા કરો. ૧૩

૩ રૂનાં હરીફ તંતુઓ વિશે ચર્ચા કરો. ૧૩

અથવા

૩ કપાસના મૂલ્યાંકન અંગે વિગતે જાણકારી આપો. ૧૩

૪ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) કોટન કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા

(૨) રૂના આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણો

(૩) વર્ષાયુ કપાસ

(૪) શેંડિગ

HC-02668300

HC-0266

Second Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April - 2018

Statistics : Paper - V

Time : Hours] [Total Marks : **50**

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. **Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.**	Seat No. :
Name of the Examination : ☛ **Second Year B. Com. (Sem. IV)**	
Name of the Subject : ☛ **Statistics : Paper - V**	
☛ Subject Code No. : 0 2 6 6 ☛ Section No. (1, 2,.....) : **Nil**	Student's Signature

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

(3) આલેખપત્રો અને સાંખ્યાકિય કોષ્ટકો વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે.

(4) સાદું કેલ્ક્યુલેટર વાપરી શકાશે.

(5) હંમેશા વપરાતા સંકેતોનો ઉપયોગ કર્યો છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ લખો : **10**

(1) 2, 3, 5, 6, 8 અને 12 અવલોકનો માટે ઉગમબિંદુની આસપાસની પ્રથમ બે પ્રઘાતોની કિંમત મેળવો.

(2) આદર્શ ક્રિયાલક્ષણ વક્ર એટલે શું ? સમજાવો.

(3) એક નિદર્શન યોજના (1000, 100, 2) માટે, જો AQL=0.01 અને LTPD=0.07 હોય તો ઉત્પાદકનું જોખમ શોધો.

(4) 100 અને 400 કદના બે નિદર્શોના વિચરણો અનુક્રમે 64 અને 144 છે, તો નિદર્શ મધ્યકો વચ્ચેના તફાવતનો પ્રમાણિત દોષ શોધો.

(5) અમુક જોડકાંના નિદર્શ માટે સહસંબંધાંકની કિંમત 0.5 હોય અને તેનો પ્રમાણિત દોષ 0.025 હોય તો જોડકાંની સંખ્યા શોધો.

[Contd...

2 (a) બે ગુરૂનિદર્શોના પ્રમાણો વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ કેવી રીતે કરશો ? સમજાવો. 5

(b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ના જવાબ લખો : 8

(1) એક મોટા સમૂહમાં યદચ્છ રીતે પસંદ કરેલ 400 નારંગીઓમાંથી 64 નારંગી ખરાબ નીકળી. સમૂહમાં ખરાબ નારંગીઓ 20% છે, એવી પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ (1% સાર્થકતાની કક્ષાએ) કરો.

(2) નીચે આપેલ માહિતી પરથી બે પ્રમાણિત વિચલનો વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ કરો.

નિદર્શ ક્રમ	નિદર્શ કદ	મધ્યક	પ્ર.વિ.
1	900	68.57	2.4
2	700	68.64	2.7

(3) 100 મજૂરોના નમૂનાની માસિક આવક 112.4 રૂ. અને પ્ર.વિ. 28.7 રૂ. છે. સમષ્ટિની માસિક આવક માટે 95% અને 99% વિશ્વસનીય સીમાઓ શોધો.

(4) સાર્થકતા પરીક્ષણના સંદર્ભમાં પ્રકાર-I ભૂલ અને પ્રકાર-II ભૂલ સમજાવો.

3 (a) 4, 6, 8, 10 અને 12 અવલોકનો માટે પ્રથમ ચાર ઊગમબિંદુ આસપાસની પ્રઘાત શોધો. આ સાદી પ્રઘાતો પરથી પ્રથમ ચાર કેન્દ્રીય પ્રઘાતો મેળવો. 8

(b) A અને B શહેરોમાં 30% અને 25% વ્યક્તિઓ સોનેરી વાળવાળી હતી. તેમાંથી અનુક્રમે 1200 અને 900 કદના યદચ્છ નિદર્શો લેવામાં આવે છે, તો ''નિદર્શોમાં આ તફાવત છૂપો રહે છે.'' એ પરિકલ્પના પરીક્ષણ (5% સાર્થકતાની કક્ષાએ) કરો. 3

(c) સરેરાશ નિર્ગમ ગુણવત્તા સમજાવો. 3

અથવા

3 (a) એક સંભાવના વિતરણ માટે ઊગમબિંદુની આસપાસની પ્રઘાતો અનુક્રમે 1, 9, 25 અને 157.8 છે, તો આ વિતરણ માટે વિષમતા અને ઘંટાકારતા શોધો. ઉપરાંત વિતરણના વક્રનો પ્રકાર જણાવો. 8

(b) પ્રમાણિત દોષ એટલે શું ? તેની અગત્યતા સમજાવો. 3

(c) જથ્થાના સ્વીકાર કરવાની સંભાવના શોધવા માટે અતિભૌમિતિક વિતરણનો ઉપયોગ ક્યારે થાય છે ? એક નિદર્શન યોજના (100, 10, 0) માટે જથ્થાનું ખામીપ્રમાણ P'=0.01 હોય ત્યારે જથ્થાના સ્વીકાર થવાની સંભાવના શોધો. 3

4 (a) એક નિદર્શન યોજના (2000, 200, 1) માટે ATI વક્ર દોરો. 7

(b) દ્વિનિદર્શન યોજના (1000, 20, 0, 50, 2) માટે ASN ની કિંમત શોધો. 6

અથવા

4 (a) સ્વીકૃતિ યોગ્ય ગુણવત્તા (AQL) અને સમૂહનું અસહ્ય ખામીપ્રમાણ (LTPD) સમજાવો. 4

(b) એક નિદર્શન યોજના (1000, n, c) માટે ખામીપ્રમાણ P'=2% ધરાવતા જથ્થાની અસ્વીકૃતિની સંભાવના 0.143 અને ASN=100 હોય તો આ યોજના માટે ક્રિયાલક્ષણ વક્ર દોરો. 5

(c) (2000, 100, 1, 50, 3) યોજના દ્વારા ખામીપ્રમાણ 3% સહિતના જથ્થાની સ્વીકૃતિની સંભાવના શોધો. 4

HC-0267

Second Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April – 2018

Statistics : Paper - VI

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ SECOND YEAR B. COM. (SEM. 4)

Name of the Subject :
☛ STATISTICS : PAPER - 6

☛ Subject Code No. : 0 2 6 7 ☛ Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(3) જરૂર પડ્યે સાંખ્યિકીય કોષ્ટક આપવામાં આવશે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 10

(1) n સ્વા.માત્રાવાળા χ^2-વિતરણનું મધ્યક અને વિચરણ જણાવો.

(2) t વિતરણના ગુણધર્મો જણાવો.

(3) જો $r_{12} = 0.6$, $r_{13} = 0.4$, $r_{23} = 0.5$ અને $\sigma_1 = 3$ અને $\sigma_2 = 2$ હોય તો $b_{12.3}$ ની કિંમત જણાવો.

(4) જો માંગનું વિધેય $p = 150 - 2x$ હોય તો માંગ 25 એકમો હોય તો સીમાંત આવક શોધો.

(5) એક વસ્તુની માંગનું વિધેય $D = \frac{100}{p}$ અને પુરવઠાનું વિધેય $S = 4p$ હોય તો બજાર સમતુલિત કિંમત શોધો.

2 (અ) નીચેના પદો સમજાવો : 4

(1) બજાર સમતુલા

(2) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા

(બ) એક વસ્તુની માંગનું વિધેય $P = \frac{a}{x+b}$ છે. ભાવ 5 એકમ હોય તો માંગ 12 એકમ છે. જો ભાવ 7.5 એકમ હોય તો માંગ 6 એકમ છે. તો a અને b શોધો. જ્યારે ભાવ 6 એકમ હોય ત્યારે આવક શોધો. 6

(ક) એક વસ્તુની કિંમતમાં 10% વધારો થવાથી તેના પુરવઠામાં 8%નો વધારો થાય છે. તો પુરવઠાની મૂલ્ય સાપેક્ષતા શોધો. 4

અથવા

2 (અ) પ્રચલિત સંકેતો અનુસાર સાબિત કરો કે $\eta = \frac{AR}{AR-MR}$. 5

(બ) એક વસ્તુની માંગનો નિયમ $P = 40 - x$ છે. અને કુલ ખર્ચ વિધેય $C = 10 + 5x + 0.25x^2$ છે. તો મહત્તમ નફો મેળવવા કેટલા એકમો બનાવવા જોઈએ ? 5

(ક) એક વસ્તુની માંગનું વિધેય $x = 30 - \sqrt{P}$ છે. તો જ્યારે વસ્તુની કિંમત 100 એકમ હોય ત્યારે માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા શોધો. 4

3 (અ) સાબિત કરો કે $b_{12.3} = \frac{b_{12} - b_{13}b_{32}}{1 - b_{32}b_{23}}$ 4

(બ) પ્રચલિત સંકેતો અનુસાર સાબિત કરો કે 5

$\sigma_{1.23}^2 = \sigma_1^2 \left(1 - r_{12}^2\right)\left(1 - r_{13.2}^2\right)$

(ક) જો $r_{12} = 0.82$, $r_{13} = 0.77$ અને $r_{23} = 0.80$ હોય તો $r_{12.3}$ અને $R_{1(23)}^2$ શોધો. 4

અથવા

3 (અ) સાબિત કરો કે $\sigma_{1.2}^2 = \sigma_1^2 \left(1 - r_{12}^2\right)$ 4

(બ) પ્રચલિત સંકેતો અનુસાર સાબિત કરો કે 5

$$R_{1(23)}^2 = \frac{r_{12}^2 + r_{13}^2 - 2r_{12}r_{13}r_{23}}{1 - r_{23}^2}$$

(ક) સાબિત કરો કે $b_{12.3} \times b_{23.1} \times b_{31.2} = r_{12.3} \times r_{23.1} \times r_{31.2}$ 4

4 (અ) F –વિતરણનું સંભાવના ઘટત્વ વિધેય મેળવો. 5

(બ) χ^2 વિતરણનું મધ્યક n થાય છે. એમ બતાવો. 4

(ક) કઈ શરતો હેઠળ t-વિતરણ કોશી વિતરણને અનુસરે છે તે બતાવો. 4

અથવા

4 (અ) t-વિતરણનું સંભાવના ઘટત્વ વિધેય મેળવો. 5

(બ) χ^2-વિતરણનું પ્રઘાતસર્જક વિધેય $(1-2t)^{-n/2}$ થાય છે એમ બતાવો. 4

(ક) F એ n_1 અને n_2 સ્વા. માત્રાવાળો F-ચલ હોય તો $\frac{1}{F}$ પણ n_2 અને n_1 સ્વા.માત્રાવાળો F ચલ થાય છે એમ બતાવો. 4

* H C - 0 2 6 9 - 3 0 0 - 2 *

HC-0269

Second Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April - 2018

Banking : Paper - IV

(Law & Practice)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના : (૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ Second Year B. Com. (Sem. IV)

Name of the Subject :
☛ Banking : Paper - IV *(Law & Practice)*

☛ Subject Code No. : 0 2 6 9 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન-૧ ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૧૦

(૧) SFCS એટલે શું ?

(૨) નાણાંકીય પત્રકોનો અર્થ લખો.

(૩) અગ્રિમ ક્ષેત્રો એટલે શું ?

(૪) વિકાસશીલ બેકિંગ એટલે શું ?

(૫) જવાબદારીઓનું વિશ્લેષણનો અર્થ લખો.

૨ ગ્રાહકના નાણાંકીય પત્રકોના અભ્યાસની બેકરની જરૂરિયાત સમજાવો. ૧૩

અથવા

૨ "ધિરાણ કરનાર બેકર માટે ગ્રાહકના પાકા સરવૈયાનું મહત્ત્વ" ચર્ચા કરો. ૧૩

૩ "ભારતની ઔદ્યોગિક વિકાસ બેન્ક - IDBI" વિગતે સમજાવો. ૧૩

અથવા

૩ વિકાસશીલ બેન્કિંગનો ઉદભવ અને તેનાં કાર્યોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૧૩

૪ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે) 14
(૧) નિકાસ ધિરાણ.
(૨) નિકાસ શાખા અને બાંયધરી નિગમ.
(૩) લોન અરજી પત્રકનો નમૂનો.
(૪) ખાનગી તપાસનો જવાબ.

ENGLISH VERSION

Instructions :
(1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question No.1 is Compulsory.
(3) Figures to the right indicate full marks of the questions.

1 Answer the following questions in brief : 10
(1) What is meant by SFCS ?
(2) Write the meaning of financial statements.
(3) What is meant by priority sectors ?
(4) What is meant by development banking ?
(5) Write the meaning of analysis of liabilities.

2 Explain the banker's need for the study of financial statements of the customer. 13

OR

2 "Importance of customer's balance sheet to lending banker" Discuss. 13

3 Discuss in detail "Industrial Development Bank of India – IDBI." 13

OR

3 Discuss in detail the origin of development banking and it's functions. 13

4 Write short notes : (any two) 14
(1) Export finance.
(2) Export Credit and guarantee corporation.
(3) Sample form of loan application.
(4) Answer of confidential inquiry.

- 0 2 6 8 - 7 5 0 0 - 4 *

HC-0268

ond Year B. Com. (Sem. IV) Examination

March / April - 2018

Banking Law & Practice : Paper - III

SIR K. P. COLLEGE OF COMMERCE SURAT

2 Hours] [Total Marks : 50

લ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. rictly the details of ☛ signs on your answer book.	Seat No. :
the Examination : B. COM. (SEM. 4)	
the Subject : KING LAW & PRACTICE : PAPER - 3	
Code No. : 0 2 6 8 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil	Student's Signature

ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

ણી બાજુના અંક પ્રશ્નનાં પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

ચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૨

) ચેક પર નિશાની કરવી એટલે શું ?

) બેદરકારીના ઉદાહરણો આપો.

) રેલ્વે રસીદનો અર્થ સમજાવો.

) કોર બેંકિંગ એટલે શું ?

) બેઈલમેન્ટનો અર્થ સમજાવો.

) બાંયધરી એટલે શું ?

અ) ચેકમાં મહત્ત્વનો ફેરફાર એટલે શું ? તેની ચૂકવણી વખતે બેંકરે રાખવાની કાળજી અને બેંકરને મળતું રક્ષણ સમજાવો. ૬

બ) બેદરકારી એટલે શું ? કયા સંજોગોમાં નાણાં વસૂલ કરનાર બેંકરને બેદરકાર કહી શકાય ? તેની બેદરકારીનું શું પરિણામ આવે ? ૬

અથવા

૨ (અ) બેંકરે ચેકના નાણાં ચૂકવતાં પહેલાં કયા મુદ્દાઓ તપાસવા જોઈએ ? ૬

(બ) માલના અધિકારના દસ્તાવેજના બદલામાં નાણાંનું ધિરાણ કરતી વખતે બેંકરે કઈ તકેદારીઓ રાખવી જોઈએ ? ૬

૩ (અ) સંગીન બેંક ધિરાણના સામાન્ય સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો . ૬

(બ) રક્ષિત અને અરક્ષિત લોન એટલે શું ? અરક્ષિત લોન આપતી વખતે બેંકરે કઈ કાળજી રાખવી જોઈએ ? ૬

અથવા

૩ (અ) માલગીરો એટલે શું ? ગીરો લેનારના અધિકારો સમજાવો. ૬

(બ) હાઈપોથિકેશનના જોખમો સમજાવો. ૬

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) ૬

(૧) ચેકનો અયોગ્ય નકાર

(૨) બિલ ઓફ લેડિંગ - અર્થ - લક્ષણો

(૩) માર્જીન

(બ) નીચેના સંજોગોમાં બેંકર તરીકે તમે શું કરશો ? ૮

(૧) પતિ-પત્ની તમારી બેંકમાં સંયુક્ત ખાતું ધરાવે છે. બંનેને વ્યક્તિગત સહી કરવાનો અધિકાર છે. પત્ની દ્વારા લખાયેલ અને સહી થયેલ ચેકમાં પતિ દ્વારા ફેરફાર કરી ટૂંકી સહી કરેલો ચેક ચૂકવણી માટે રજૂ થાય છે.

(૨) અસ્થિર મગજનો એક ગ્રાહક રૂ. ૧૧,૦૦૦/- નો ક્રોસ કરેલ ચેક બેન્કના કલાર્કને ભેટ આપે છે અને કલાર્ક તે ચેક વસૂલાત માટે પોતાના ખાતામાં જમા કરાવે છે.